

Indication of coloured highlighted letters for accurate संस्कृत pronunciation-

Pink color for महाप्राण- pronounce with more force

Yellow color for दीर्घ- elongate it

Blue color for संयुक्तसवर्ण - pronounce with more pressure

Green color for अवग्रह- elongate previous swara (ए, ओ or आ)

Red color for अनुस्वार & विसर्ग pronunciation- written above the sign

न् श्
॥ ॐ नमः शिवाय ॥

॥ अथ श्री शिवमहिम्नस्तोत्रम् ॥

फ् न्
महिम्नः पारं ते परमविदुषो यद्यसदृशी

ह
स्तुतिर्ब्रह्मादीनामपि तदवसन्नास्त्वयि गिरः ।

स् स्
अथाऽवाच्यः सर्वः स्वमतिपरिणामावधि गृणन्

फ् ह
ममाप्येष स्तोत्रे हर निरपवादः परिकरः ॥ १॥

अ^{फ्}ती^{न्}तः पं^{न्}थानं तव च महिमा वाङ्मनसयो-

रतद्व्यावृ^{ज्}त्त्या यं चकितमभिधत्ते श्रुतिरपि ।

स कस्य स्तोतव्यः कतिवि^{ख्}धगुणः कस्य विषयः^{ख्} ^{फ्}

पदे त्वर्वा^{ख्}चीने पतति न मनः कस्य न वचः^ह ॥ २॥

मधु^{फ्}स्फी^{न्}ता वाचः परमममृतं निर्मितवत

स्तव ब्रह्मन् किं वागपि सुरगुरोर्विस्मयपदम्^{व्} ।

मम त्वेतां वा^{व्}णीं^{ङ्} गुणकथनपुण्येन^{फ्} भवतः

पुनामीत्यर्थेऽस्मिन् पुरमथन बुद्धिर्व्यवसिता ॥ ३॥

तवैश्वर्यं यत्तज्जगदुदयरक्षाप्रलयकृत्

त्रयीवस्तु व्यस्तं तिसृषु गुणभिन्नासु तनुषु ।

अभव्यानामस्मिन् वरद रमणीयामरमणीं

विहन्तुं व्याक्रोशीं विदधत इहैके जडधियः ॥ ४॥

किमीहः किंकायः स खलु किमुपायस्त्रिभुवनं

किमाधारो धाता सृजति किमुपादान इति च

अतर्क्यैश्वर्ये त्वय्यनवसर दुःस्थो हतधियः

कुतर्कोऽयं कांश्चित् मुखरयति मोहाय जगताम् ॥ ५॥

अजन्मानो लोकाः किमवयववन्तोऽपि जगता-

मधिष्ठातारं किं भवविधिरनादृत्य भवति ।

अनीशो वा कुर्याद् भुवनजनने कः परिकरो

यतो मन्दास्त्वां प्रत्यमरवर संशेरत इमे ॥ ६॥

त्रयी साङ्ख्यं योगः पशुपतिमतं वैष्णवमिति

प्रभिन्ने प्रस्थाने परमिदमदः पथ्यमिति च ।

रुचीनां वैचित्र्यादृजुकुटिल नानापथजुषां

नृणामेको गम्यस्त्वमसि पयसामर्णव इव ॥ ७॥

महोक्षः खट्वाङ्गं परशुरजिनं भस्म फणिनः

कपालं चेत्तीयत्तव वरद तन्त्रोपकरणम् ।

सुरास्तां तामृद्धिं दधति तु भवद्भूप्रणिहितां

न हि स्वात्मारामं विषयमृगतृष्णा भ्रमयति ॥ ८॥

ध्रुवं कश्चित् सर्वं सकलमपरस्त्वध्रुवमिदं

परो ध्रौव्याऽध्रौव्ये जगति गदति व्यस्तविषये ।

समस्तेऽप्येतस्मिन् पुरमथ न तैर्विस्मित इव

स्तुवन् जिह्मेमि त्वां न खलु ननु धृष्टा मुखरता ॥ ९॥

तवैश्वर्यं यत्नाद् यदुपरि विरिञ्चिर्हरि^{फु}रधः^{य्}

परि^{य्}च्छेतुं यातावनलमनलस्कन्ध^हवपुषः ।

ततो भक्तिश्च^{ङ्}द्धा-भरगुरु-गृण^{ङ्}द्वां गिरिश यत्

स्वयं तस्थे^{न्} ताभ्यां^{न्} तव किमनुवृत्तिर्न फलति ॥ १०॥

अयत्नादापाद्य त्रिभुवनमवैरव्यतिकरं^{न्}

दशास्यो यद्वाहनभृत-रणकण्डू-परवशान् ।

शिरःपद्मश्रेणी-रचित चरणाम्भोरुह-बलेः^{फ्}^{स्}

स्थिरायास्त्वद्भुक्तेस्त्रिपुरहर विस्फूर्जितमिदम् ॥ ११॥

अमुष्य त्वत्सेवा-समधिगतसारं भुजवनं

बलात् कैलासेऽपि त्वदधिवसतौ विक्रमयतः ।

अलभ्यापातालेऽप्यलसचलितांगुष्ठशिरसि

प्रतिष्ठा त्वय्यासीद् ध्रुवमुपचितो मुह्यति खलः ॥ १२॥

यदृद्धिं सुत्राम्णो वरद परमोच्चैरपि सती-

मधश्चक्रे बाणः परिजनविधेयत्रिभुवनः ।

न तच्चित्रं तस्मिन् वरिवसितरि त्वच्चरणयोः

न कस्याप्युन्नत्यै भवति शिरसस्त्वय्यवनतिः ॥ १३॥

अकाण्डब्रह्माण्डक्षयचकितदेवासुरकृपा

वि^{व्}धेयस्या^{व्}सी^हद्यस्त्रिनयनविषं संहृतवतः ।

स कल्माषः^{ख्} कण्ठे^{व्} तव न कुरुते न श्रियमहो

विकारो^हऽपि श्ला^हध्यो^ह भुवन-भय-भङ्ग-व्यसनिनः ॥ १४॥

असिद्धार्था^{व्} नैव क्वचिदपि सदेवासुरनरे

निवर्तन्ते नित्यं जगति जयिनो यस्य विशिखाः^{हा} ।

स पश्य^{न्} श त्वामितरसुरसाधारणमभूत्

स्मरः^{स्} स्मर्तव्यात्मा न हि वशिषु पथ्यः^{फ्} परिभवः^ह ॥ १५॥

व् म्

मही पादाघाताद् ब्रजति सहसा संशयपदं

व्

पदं विष्णोर्भ्राम्यद् भुज-परिघ-रुग्ण-ग्रह-गणम् ।

य्

मुहुर्द्यौर्दौस्थ्यं यात्यनिभृत-जटा-ताडित-तटा

न्

जगद्रक्षायै त्वं नटसि ननु वामैव विभुता ॥ १६॥

फ्

वियद्व्यापी तारा-गण-गुणित-फेनोद्गम-रुचिः

य् फ्

श्

प्रवाहो वारां यः पृषतलघुदृष्टः शिरसि ते ।

ज्

न्

जगद्गीपाकारं जलधिवलयं तेन कृतमि-

न्

न्

हु

त्यनेनैवोन्नेयं धृतमहिम दिव्यं तव वपुः ॥ १७॥

रथः^ह क्षोणी यन्ता शतधृतिरगेन्द्रो धनुरथो

रथाङ्गे चन्द्रार्कौ रथ-^शचरण-पाणिः शर इति ।

दिधक्षोस्ते कोऽयं^{न्} त्रिपुरतृणमाडम्बर विधिः^र

विधेयैः^ख क्रीडन्त्यो न खलु परतन्त्राः प्रभुधियः^फ ॥ १८॥^ह

हरिस्ते साहस्रं^ङ कमल बलिमाधाय पदयोः^र

यदेकोने तस्मिन् निजमुदहरन्नेत्रकमलम् ।

गतो भक्त्युद्रेकः^फ परिणतिमसौ चक्रवपुषा

त्रयाणां रक्षायै^व त्रिपुरहर जागर्ति जगताम् ॥ १९॥

क्रतौ सुप्ते जाग्रत् त्वमसि फलयोगे क्रतुमतां

क्व कर्म प्रध्वस्तं फलति पुरुषाराधनमृते ।

अतस्त्वां सम्प्रेक्ष्य क्रतुषु फलदान-प्रतिभुवं

श्रुतौ श्रद्धां बध्वा दृढपरिकरः कर्मसु जनः ॥ २०॥

क्रियादक्षो दक्षः क्रतुपतिरधीशस्तनुभृता-

मृषीणामार्त्विज्यं शरणद सदस्याः सुरगणाः ।

क्रतुभ्रंशस्त्वत्तः क्रतुफल-विधान-व्यसनिनो

ध्रुवं कर्तुं श्रद्धा विधुरमभिचाराय हि मखाः ॥ २१॥

प्रजाना^{न्}थं नाथ^{व्} प्रस^{न्}भम^{ङ्}भिकं स्वां दुहितरं

गतं रोहिद्^{व्}भू^{व्}तां रिरमयिषुमृष्यस्य वपुषा ।

धनुष्पाणेर्यातं दिवमपि सपत्राकृतममुं

त्रसन्तं ते^{न्}द्यापि त्यजति न मृगव्याध^हरभसः ॥ २२॥

स्वलावण्याशंसा^{व्}धृतधनुषमहनाय तृणवत्

पुरः प्लुष्टं^{फ्} दृष्ट्वा^{न्} पुरमथन पुष्पायुधमपि ।

यदि स्त्रैणं देवी^{न्} यमनिरत-देहार्ध-घटना-

दवैति त्वाम^हद्वा बत वरद मुग्धा युवतयः ॥ २३॥

श्मशानेष्व^{स्}क्रीडा स्मरहर पिशाचाः सहचरा-

श्चिता^{स्}भस्मालेपः स्रगपि नृकरो^हटीपरिकरः ।

अमङ्गल्यं^{व्} शीलं^{न्} तव भवतु नामैवमखिलं^{न्}

तथाऽपि^{व्} स्मर्तृणां^{म्} वरद परमं मङ्गलमसि ॥ २४॥

मनः प्रत्यक्^{फ्} चित्ते^{फ्} सविधमविधायात्त-मरुतः

प्रहृष्यद्रोमाणः^{फ्} प्रमद-सलिलोत्सङ्गित-दृशः^ह ।

यदालोक्याह्लादं हृद इव निमज्ज्या^{व्}मृतमये

दधत्यन्तस्तत्त्वं^{ङ्} किमपि यमिनस्तत् किल भवान् ॥ २५॥

त्वमर्कस्त्वं^{व्} सोमस्त्वमसि^{व्} पवनस्त्वं हुतवह-

स्त्वमापस्त्वं^{व्} व्योम त्वमु धरणिरात्मा त्वमिति च ।

परिच्छिन्नामेवं^{न्} त्वयि परिणता बिभ्रति^{न्} गिरं

न विद्मस्तत्त्वं^{व्} वयमिह तु यत्त्वं^{न्} न भवसि ॥ २६॥

त्रयीं^{न्} तिस्रो वृत्तीस्त्रिभुवनमथो^{न्} त्रीनपि सुरा-

नकाराद्यैर्वर्णैस्त्रिभिरभिदधत्^{न्} तीर्णविकृति ।

तुरीयं^{न्} ते धाम ध्वनिभिरवरुन्धानमणुभिः^{स्}

समस्त-व्यस्तं^{न् व्} त्वां शरणद गृणात्योमिति पदम् ॥ २७॥

भवः शर्वो रुद्रः पशुपतिरथोग्रः सहमहाँ

स्तथा भीमेशानाविति यदभिधानाष्टकमिदम् ।

अमुष्मिन् प्रत्येकं प्रविचरति देवः श्रुतिरपि

प्रियायास्मै धाम्ने प्रणिहितनमस्योऽस्मि भवते ॥ २८॥

नमो नेदिष्ठाय प्रियदव दविष्ठाय च नमो

नमः क्षोदिष्ठाय स्मरहर महिष्ठाय च नमः ।

नमो वर्षिष्ठाय त्रिनयन यविष्ठाय च नमो

नमः सर्वस्मै ते तदिदमतिसर्वाय च नमः ॥ २९॥

बहल-रजसे विश्वोत्पत्तौ भवाय नमो नमः^फ

प्रबल-तमसे तत् संहारे हराय नमो नमः ।^{व्}^ह

जन-सुखकृत्ते सत्त्वोद्रिक्तौ मृडाय नमो नमः^फ

प्रमहसि पदे निस्त्रैगुण्ये शिवाय नमो नमः ॥ ३० ॥^ह

कृश-परिणति-चेतः^{ख्} क्लेशवश्यं क्व^{ङ्} चेदं^{ङ्}

क्व च तव गुण-सीमोल्लङ्घनी^{हि} शश्वदृद्धिः ।

इति चकितममन्दीकृत्य मां भक्तिराधाद्^{म्}

वरद चरणयोस्ते वाक्य-पुष्पोपहारम् ॥ ३१ ॥

असित-गिरि-समं स्यात् क^{व्}ज्जलं सिन्धु^{व्}-पात्रे

सुर-तरुवर-शाखा लेखनी पत्रमुर्वी ।

लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सर्वकालं^{न्}

तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ॥ ३२॥^{न्}

असुर-सुर-मुनीन्द्रैरर्चितस्येन्दु-मौलेः^{र्}

ग्रथित-गुणमहिम्नो निर्गुणस्येश्वरस्य ।

सकल-गण-वरिष्ठः^{फ्} पुष्पदन्ताभिधानो

रुचिरमलधुवृत्तैः^{स्} स्तोत्रमेतच्चकार ॥ ३३॥

अहरहरनवद्यं^{न्} धूर्जटेः^{स्} स्तोत्रमेतत्

पठति परमभक्त्या शुद्ध-चित्तः^{फ्} पुमान् यः^ह ।

स भवति शिवलोके रुद्रतुल्यस्तथाऽत्र

प्रचुरतर-धनायुः^{फ्} पुत्रवान् कीर्तिमांश्च^{न्} ॥ ३४॥

महेशान्नापरो देवो महिम्नो नापरा स्तुतिः^{हि} ।

अधोरान्नापरो मन्त्रो नास्ति तत्त्वं^{ङ्} गुरोः^{फ्} परम् ॥ ३५॥

दीक्षा दानं तपस्तीर्थं ज्ञानं यागादिकाः क्रियाः ।

महिम्नस्तव पाठस्य कलां नार्हन्ति षोडशीम् ॥ ३६॥

कुसुमदशन-नामा सर्व-गन्धर्व-राजः

शशिधरवर-मौलेर्देवदेवस्य दासः ।

स खलु निज-महिम्नो भ्रष्ट एवास्य रोषात्

स्तवनमिदमकार्षीद् दिव्य-दिव्यं महिम्नः ॥ ३७॥

सुरगुरुमुनिपूज्य स्वर्ग-मोक्षैक-हेतुं^{म्}

पठति यदि मनुष्यः प्राञ्जलिर्नान्य-चेताः।^{फ् हा}

व्रजति शिव-समीपं किन्नरैः स्तूयमानः^{ङ् स् स्}

स्तवनमिदममोघं पुष्पदन्तप्रणीतम् ॥ ३८॥^{म्}

आसमाप्तमिदं स्तोत्रं पुण्यं गन्धर्व-भाषितम्।^{व् म् ङ्}

अनौपम्यं मनोहारि सर्वमीश्वरवर्णनम् ॥ ३९॥^{म्}

इत्येषा वाङ्मयी पूजा श्रीमच्छङ्कर-पादयोः।^{हो}

अर्पिता तेन देवेशः प्रीयतां मे सदाशिवः ॥ ४०॥^{फ् म् ह}

तव तत्त्वं^{न्} न जानामि कीदृशोऽसि^ह महेश्वर ।

यादृशोऽसि^ह महादेव तादृशाय नमो नमः ॥ ४१॥

एककालं^{न्} द्विकालं^{व्} वा त्रिकालं^{य् फ्} यः पठेन्नरः^ह ।

सर्वपाप-विनिर्मुक्तः^{श्} शिव लोके महीयते ॥ ४२॥

श्री पुष्पदन्त-मुख-पङ्कज-निर्गतेन

स्तोत्रेण किल्बिष-हरेण हर-प्रियेण ।

कण्ठस्थितेन पठितेन समाहितेन

सुप्रीणितो भवति भूतपतिर्महेशः^ह ॥ ४३॥

॥ इति श्री पुष्पदन्तं^{व्} विरचितं^{व्} शिवमहिम्नः^{स्} स्तोत्रं सम्पूर्णम्^{व्} ॥